

REDACTIA:
și
ADMINISTRAȚIA:
Batthyányi utca Nr. 2

Arti oli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concure, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI
PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.

PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂTATE:
Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci.

Telefon pentru oraș
comitat Nr. 286.

Ședința VII.

S'a ținut la 21 April (4 Maiu) 1911 ora a. m.

Președinte: Pr. Sf. Sa Domnul episcop diecezan
Ioan I. Papp Notar: Iosif Tărău.

Nr. 92 Se cetesc protocoalele ședințelor IV, V și VI și:

Se verifică.

Nr. 93. Deputatul Dr. Nestor Opreanu în-sinuă următoarea interpelare:

1. Implinit-a Ven. Consistor eparhial arădan îndatorirea dată dela sinodul eparhial cu concluzul nr. 43 din 1907 în afacerea de reîn-corporare a comunei noastre bis. din Hódmezővásárhely? și dacă da, atunci cu ce rezultat?

2. Satisfăcut-a Ven. Consistor tot în meritul reîncorporării acestei comune bis. concluzului sinodal nr. 52 din 1908? și la ce rezultat a ajuns?

3. Avizat-a Ven. Consistor epar. despre starea acestei afaceri și Consistorul mitropolitan, conform însărcinării date cu concluzul nr. 52 din 1908?

Prezidiul numai decât răspunde că toată afacerea e promovată la Prea Ven. Consistor mitropolitan.

Sinodul ia la cunoștință acest răspuns.

Nr. 94. Deputatul Dr. Nic. Oncu face următoarea propunere:

Sinodul în interesul general al bisericii și a culturai noastre naționale și în special a culturai naționale religioase a femeilor române din aceasta parte de locuri, — decretează de o necesitate urgentă și de supremă importanță pentru viața intelectuală a diecezei noastre rezolvirea cea mai urgentă a chestiei de zidire a școlai civile de fete confesionale cu internat aici în Arad, și totodată având în vedere intenția atât de clar exprimată de generosul donator Vasile Stroescu, de a vedea cât mai de grabă înfăptuită zidirea planului proiectat și prezentat generosului bărbat, și de altă parte având în vedere și nobilele nizuințe exprimate atât de călduros de întreg publicul românesc și

totodată și de înaltul guvern al țării prin acordarea loteriei și în deosebi având în vedere și propozițiile atât de loiale ale Reuniunii femeilor române din Arad și provociie făcute către Ven. Consistor, prin care se oferă se ridice și să instaleze această școală cu internat pe spese și din averea sa fără de alt concurs sau ajutor din partea diecezei, oferindu-o totodată, îndată după terminare ca dar diecezei gr. or. române a Aradului, — însărcinează Consistorul din Arad ca acesta, ținând samă cuvenită de acest dar prețios cultural ce îl oferă Reuniunea diecezei și bisericii noastre pe temeiul și în senzul proporțiilor făcute de Reuniune, se rezolve de urgență și în mod definitiv această chestie astfel, ca zidirea proiectată a acestei școlae de fete cu internat să-se poată începe negreșit încă în vara anului curent.

Sinodul decretând de urgență aceasta propunere, și întrându-se în desbatere

o primește, având Consistorul a raportă despre celea săvârșite la sesinea proximă.

Nr. 95. Urmează la ordinea de zi continuarea referadei comisiei organizatoare prin raportul Dr. Nicolae Oncu.

Se citește raportul Consistorului din Arad în afacerea unui proiect de regulament relativ la administrare și controlul asupra fundațiunii Zsiga din Oradea-mare.

La propunerea comisiei sinodul decide că: de astădată nu poate intra în discuțiunea și decidera cauzei de sub întrebare ci susținându-și și pe mai departe concluzul său, luat în sesiunea trecută sub Nr. 64/910 și pe acesta lămurindu-l și întregindu-l, invită Consistorul din Arad, ca acesta pe baza literilor fundamentale dela 215 Oct. 1860 și dela 30 Sept. 1870 și pe baza proiectului de statute elaborat de către senatul fundațiunii din Oradea-mare, să elaboreze un nou proiect de regulament, asupra căruia să ceară votul și părerea atât a Consistorului, cât și a senatului fundațiunii Zsiga precum și votul comitetului par. gr. or. din Beiuș și astfel acest proiect de Reg. să se prezenteze la proxima sesiune sinodală, s'au însoțit de votul acestor corporațiuni, sau refăcut în conglăsuire cu aceste voturi.

Însă și până la regularea definitivă a acestor chestii, în conformitate cu legile și constituția de azi a bisericii noastre gr. or. rom. sinodul enunță următoarele:

1. Întreaga chestie de examinare și cenzurare a socoțlor și tot controlul atât asupra fundațiunii Zsiga din Orade cât și a fund. Zsiga din Beiuș, în temeiul și fără alterarea literilor fundamentale aparține la competența Consist. din Orade

2. Tot acest Consistor, se îndatorează a veghea și dispune ca atât senatul fundațional din Orade, cât și comit. par. din Beiuș să observe în forma cea mai riguroasă toate dispozițiile din literile de întemeiere ale fericitului ifundator și în special în fiecare an, după încheierea anului școlar, în termenele fixate în literile fundamentale să închee și să prezenteze socoțile anului trecut pentru cenzurare.

3. Sosoțile astel revăzute și aprobate din partea Consist. din Orade, amăsurat dispozițiilor testamentare se transpun cel mai târziu până la sfârșitul lunii Decembrie din fiecare an la Pr. Sf. Sa Di Ep. diecezan din Arad, care prin Consistorul său va dispune să se publice prin gazetele cele române hotărârea adusă asupra socoților și totodată va dispune înaintarea la sinodul eparhial.

Nr. 96. Se citește raportul Consistorului din Arad în chestia strămutării sediului ppsc al Banat-Comloșului la Sân-Nicolaul-mare. Comisiunea prin raportul Nic. Zigre propune că: având în vedere, că organele competente în primul rând a așteptat momentele și interesele bis. administrative din ppiatul B.-Comloș și s'au pronunțat pentru susținerea sediului protopesc în comuna B.-Comloș și având în vedere, că nici un moment mai superior bisericesc nu reclamă strămutarea contemplată, dară având în vedere că organizarea parohiei II din Sân-Nicolaul-mare nici nu este realizată, iară concluzul sinodal nr. 115 din 1909 s'au adus fără propunere meritorică din partea Consistorului Sinodul pe lângă ridicarea din valoare a concluzului nr. 115/909 aproabă concluzul consist. din 30 Dec. 1910 nr. 7349/910 relativ la susținerea sediului ppsc în B.-Comloș.

Fată de această propunere deputatul dr. N. Opreanu face următoarea contrapropunere:

Sinodul decretează strămutarea sediului ppsc al B.-Comloșului la Sânmicălușul-mare, asemenea decretează strămutarea numirei ppiatul B.-Comloșului în numirea ppiatul Sânmicălușului mare, nu ține și pe mai departe în vigoare concluzele sinodale nr. 53/904 49/905, 51/908 și 115/905, îndrumă de nou Consist. să reguleze de urgență inactivarea parohiei a doua din Sânmicălușul-mare, deodată se ia și dispozițiile statutare pentru îndeplinirea postului de ppriter cu sediul în Sânmicălușul-mare.

Punându-se la vot

Se primește propunerea comisiunii, în senzul căreia, sediul rămâne și pe mai departe B.-Comloș.

Nr. 97. Se citește raportul Consistorului din Arad despre demersurile luate și despre rezultatul obținut în privința colectei întreprinse pentru crearea fondului cultural, la propunerea comisiunii.

Se ia act și Conzistorul este poftit a continua colectarea și a lua dispoziție, ca suma colectată ridicându-se din depozit, să se administreze ca fond separat.

Nr. 98. Se citește raportul Conzistorului din Arad privitor la modificarea unor §§ din Statutele fondului pentru ajutorarea preoțimeii, la propunerea comisiunii, modificarea proiectată se primește cu următoarele observări:

la § 4 în șirul 6 cuvintele „membrii cu“ rămâne afară afară, asemenea cuvântul „sunt“ din șirul 7, se înlocuește cu cuvântul „au“

la §. 5., în șirul 2 și 3 rămâne afară „sub controla adunării generale a preoțimeii și.“

Litera m., cu titlul „venitele fondului“ se omite cu totul.

La §. 8., șirul 1 cuvântul fundamental se schimbă cu „anuale.“

La § 10 alinia 2 se adaugă: „amăsurat cvalificațiunii lor.“

La § 18, alinea 2 șirul 2 rămâne „religiune ori numai și numai dela altă naționalitate, și se înlocuește cu cuvântul „biserică,“ asemenea taxa de 600 cor. se reduce la 400 cor.

La lit. b) taxa de 400 se reduce la 200

La lit. c) se adaugă „sau învățătoare.“

Litera d) alinea 1, rămâne afară total.

La § 50 în șirul din urmă rămâne afară „final-minte“ și se adaugă „find a se înaintă în astfel de caz sinodului eparhial pentru interpretare.

§ 51 rămâne afară total, în schimb se susține însă § 54 din statutele anterioare.

Cu aceste observări se enunță, ca aceste statute votate în mod definitiv să se retipărească întregindu-se cu istoricul despre crearea și dezvoltarea acestui fond.

Nr. 99. Urmează la ordinea de zi pertractarea propunerii deputatului Dr. G. Cosma referitor la esplicarea §§ 13 și 14 din Regulamentul protoprezbiteral. Comisiunea propune: ca sinodul nu se simte competent a face interpretarea, dar nici nu află de lipsă a subșterne propunerea măritului Congres național, nefiind chestia de importanță principală. Propunătorul însă este în drept a-și înainta singur propunerea măritului congres național pe calea conzistorului concernent.

Fată de această propunere deputatul dr. G. Cosma își susține propunerea și punându-se afacerea la vot

se primește propunerea comisiunii.

Nr. 100. Urmează la ordinea de zi bugetul Consistorului din Arad pe anul 1911, care se votează precum urmează:

Bugetul

Consistorului gr. or. român din Arad pe anul 1911.

A) Venite (acoperire)

a) Ordinare.

Prelimate pe

1910. 1911.

—Banii gata rămași la		
31 decembrie 1910	3579·35	12336·40
Ajutor de stat pe 1911	17300·—	17300·—
Contribuirea 4 fileri de		

	Prelimate pe		Votate pe	
	1910.	1911.	1910.	1911.
suflet	14150·—	14150·—		
60% din venitul fondului biseric.-clerical	23847·60	24975·—		
60% din veniitul fondului școlar-preparand.	3942·72	3969·—		
Taxa de o cor. dela cununii	1700·—	1700·—		
Cvota 10% spese de administrare din venitul curat al tondurilor și fundatiunilor	25270·31	25667·38		
Din venitul sesiilor reduse întru acoperirea parțială a retribuțiunii protoprezbiterilor	10200·—	10200·—		
Spesele biroului sinodal dela deputați	200·—	200·—		
Cvota $\frac{3}{5}$ din venitul fondului pentru promovarea culturai religioase	1501·44	1501·44		
Didactrul dela teologi și pedagogi	2500·—	2500·—		
Taxe de examen și întărire învățătorească	1000·—	1000·—		
b) Extraordinare.				
Cvota de 10% din fondul bisericesc-clerical	3974·60	4162·50		
Cvota dela fondul sinod. congres. spre acoper. parț. a diurnelor deputaților sinodali	1000·—	860·80		
Dela fondul gimnazial contribuire la bugetul școlar	600·—	600·—		
Dela fondul de asigurare conf. Ș. 14 din Reg. din anul 1899	1618·62	1689·54		
Tot din acel fond pt. referentul afacerilor de asigurare		600·—		
Din venitul curat al librăriei diecezane	1216·44	640·70		
Dela fundațiunea Paffy conf. regulam. p. 3. lit. e)	568·42	430·—		
Taxe de examen, întărire și strămutare preoțească	1500·—	1500·—		
Suma venitelor:	115669·63	125932·76		
B) Spese.				
I. Senatul bisericesc.				
a) Ordinare.				
	Votate pe			
	1910.	1911.		
Asesorului ordinar:				
Salar fundamental	2400·—	2400·—		
Adaus personal la salar	600·—	600·—		
Ameliorare provizorie până la reg. definitivă	600·—	600·—		
Relut de cvartir	500·—	500·—		
Directorului instit. teolg. ped: Salar fundamental	1800·—	1800·—		
5 cvincvenale à 200 cor.	1000·—	1000·—		
Cvincvenalul al 6-lea retrograd pe 1910				200·—
Cvincvenalul al 6-lea retrograd pe 1911				200·—
Reribuțiune direcțională	400·—	400·—		
Relut de cvartir	500·—	500·—		
Ameliorare provizorie până la reg. definitivă	640·—	680·—		
Ameliorare provizorie retrograd pe 1910 după cvincv. al 6-lea				40·—
La 3 profesori de teologie: Salar fundamental à 1800 cor	5400·—	5400·—		
La unul cvincvenalul prim	200·—	200·—		
Totacelua cvincvenalul al doilea	—·—	—·—		200·—
Cvincvenalul al doilea retrograd pe 1 sep.—31 dec. 1910	—·—	—·—		66·67
La toți 3 ameliorare provizorie până la regularea definitivă: unuia 440—altuia 360, — și la treilea 360 —	760·—	1160·—		
La unul ameliorare provizorie după cvincvenalul pe 1 sept—31 dec. 1910	—·—	—·—		13·34
La altul ameliorarea provizorie retrograd pe 1 oct.—31 dec. 1910	—·—	—·—		4·50
La toți trei relut de cvartir à 500 cor	1500·—	1500·—		
Profesorului de cant și tipic: Salar fundam.	1600·—	1600·—		
Două cvincvenale retrograd pe 1 sept. 1904—și dec. 1909.	1133·32	—·—		
2 cvincvenale pe anul 1911 à coroane 200	400·—	400·—		
Ameliorare provizorie până la regulare defin.	320·—	400·—		
Relut de cvartir	400·—	400·—		
Contribuire la bugetul mitropolitan	300·—	300·—		
Ajutoare de caritate	300·—	300·—		
Retribuțiunea celor 11 ppbiteri din districtul Consistorului din Arad à 600 coroane	6600·—	6600·—		

	Votate pe			Votate pe	
	1910.	1911.		1910.	1911.
Retribuțiunea celor 6 pprezbiteri din districtul Consistorului din Oradea-mare à 600 coroane	3600.—	3600.—	spese direcționali	200.—	200.—
b) Extraordinare.			Remunerațiunea catiheților	6000.—	6500.—
Diurne și spese de emisiuni	800.—	1800.—	Retribuția celor 11 pprezbiteri pt. inspecțiunea școlară à 400 cor	4400.—	4400.—
Spese neprevăzute	400.—	400.—	b) Extraordinare		
de tot	32153'32	33710'01	Diurne și spese de emisiune și inspecțiune	1000.—	1000.—
			Ajutoare culturale	2000.—	2000.—
			Spese neprevăzute	400.—	400.—
				42446'66	35033'32
II. Senatul școlar.					
a) Ordinare.			III. Senatul episcopesc:		
Asesorului ordinar: salar fundamental	2400.—	2400.—	a) Ordinare.		
Ameliorarea provizorie până la reg. definit	500.—	500.—	Asesorului ordinar: Salar fundamental	2400.—	2400.—
Relut de cvartir	480.—	480.—	ajută personală	—.—	600.—
Referentului revizor școl. salar	2400.—	2400.—	ameliorare prov. până la regularea definitivă	480.—	480.—
Relut de cvartir	500.—	500.—	Relut de cvartir	500.—	500.—
Profesorilor preparand. salar fundamental 5 à 1800 cor	9000.—	9000.—	Secretarului consistorial: Salar fundamental	2400.—	2400.—
unui profsor 5 cvincvenale à 200 coroane	1000.—	1000.—	adaus personal la salar ameliorare prov. până la regularea definitivă	800.—	800.—
unui profesor cvincvenal retrograd pe 1 sept. 1907—31 dec. 1909	466'66	—.—	Relut de cvartir	500.—	500.—
aceluiasi profesor cvincvenil curent	200.—	200.—	Controlorului Contabil: Salar fundamental	2400.—	2400.—
ameliorare provizorie până la reg. definitivă	2000.—	2000.—	ajută personală	—.—	600.—
unui proferor ameliorare provizorie retrograd pe 1 sept. 1909—31 dec. 1910	—.—	133'32	ameliorare prov. până la regularea definitivă	480.—	480.—
altui profesor ameliorare provizorie retrograd pe 1909 și 1910 retrograd	—.—	80.—	Relut de cvartir	500.—	500.—
aceluiasi profesor ameliorare provizorie curentă	—.—	40.—	Cassarului consistorial: Salar fundamental	2400.—	2400.—
Relut de cvartir la 5 profesori prep. à 500 cor.	2500.—	2500.—	ajută personală ca și ref. al af. de asigurare.	—.—	600.—
Profesorului de desemn și caligrafie: salar	1600.—	1600.—	ameliorare prov. până la regularea definitivă	480.—	480.—
relut de cvartir	400.—	400.—	Relut de cvartir	500.—	500.—
Onorar profesorului de igienă	1200.—	1200.—	Referentului ajutător: Salar fundamental	1600.—	1600.—
Învățătorului dela școala de aplicație salar	800.—	800.—	ameliorare prov. până la regularea definitivă	320.—	320.—
Susținerea alumneală	2500.—	5000.—	Relut de cvartir	400.—	400.—
Recvizite de învățământ la preparandie	500.—	300.—	Ajutorului contabil: Salar fundamental	1600.—	1600.—
Recvizite de scris și			ameliorarc prov. până la regularea definitivă	320.—	320.—
			Relut de cvartir	400.—	400.—
			Salarul unui funcționar la senatul episcopesc	1600.—	1600.—
			Onorarul fiscalului consistorial	2000.—	2000.—
			Onorarul ezactorului consistorial	800.—	800.—

	Votate pe	
	1910.	1911.
Arhivarului consistorial:		
Salar fundamental . . .	1600.—	1600.—
ameliorare prov. până la regularea definitivă	320.—	320.—
Dotarea canceliștilor . .	4500.—	4500.—
Simbria servitorului de cancelarii	720.—	720.—
ameliorare provizorie . .	—.—	144.—
Incălzitul și luminatul localurilor consist . . .	1300.—	1300.—
Recvizite de scris mobile și porto	1600.—	1600.—
Tipărituri pentru Cons. Contrib. și ecvivalent	2000.—	2000.—
Taxă de canalizare, con- zum de apă și asig.	100.—	100.—
Diurne și viatic deputa- ților sinodali	300.—	300.—
Diurne și viatic deputa- ților congresuali	2500.—	2500.—
Diurne și viatic la comi- siuni și esmisiuni	—.—	2500.—
Subvențiunea lui Ioan Moldovan	200.—	200.—
Subvențiunea vād. Milca Bodea	150.—	—.—
	96.—	96.—
b) Extraordinare.		
Cvota pentru depurarea imprumutului gimna- ziului din Brad	400.—	400.—
Spese neprevăzute	400.—	400.—
Din rezmanenta de bani gata dela finea anului 1910 se transpune în prețul de cumpărare a casei din strada Batt- hyányi Nr. 2	4000.—	4000.—
	39706.—	48000.—
Recapitularea.		
I. Senatul bisericesc . . .	32153·32	33710·01
II. Senatul școlar	42446·66	45033·32
III. Senatul episcopesc . . .	39706.—	48000.—
Suma speselor: 114305·98		126743·33
Bilanțul:		
A) Venite (acoperire) . . .	115669·63	125982·76
B) Spese	114305·98	126743·33
Escedent—deficit: 1363·65		760·57
care se va acoperi din economizări sperative.		
(va urmă.)		

Examenenele.

De încheiere dăm și răspunsul părintelui Nicolae Codrean în chestia examenelor din cercul Chișineului și cu aceasta am încheiat discuțiunea. Iată răspunsul:

Departa de a mă dimitte în polemică cu Dl Dimitrie Popoviciu, mă restrâng în numele adevărului ai răspunde următoarele:

Neconștientat mi'am exprimat bucuria Dle Popoviciu, când ne cerceta-și comuna, ca exmis cu ocaziunea examenelor. Dta bine vei ști motivul pentru ce, de nu, ți-l voi spune: din recunoștință față de trecutul Dtale și fiindcă ai fost oaspele comunei mele, a turmei mele și ca păstorul acestei turme, doară nu-mi cădea să te întimpin cu bunăvoință?!

Dle Popoviciu, nu eram avizat să te întâmpin cu cuvinte... tainice, șoptitoare, confidentiale — precum zici, căci însuși spui în scrisese Dtale „Toate studiile, începând cu religia, propusă de dl preot-capelan Nicolae Codrean au succes splendid“. Scuză-mi immodestia aceasta dar numai i-ți citez scrisese. Și nu cugetă Dl Popoviciu, că de frica cutărei comisar a fost examenul din religie așa, nu, ci i-ți spun sincer, că cunosc un mai mare stăpân și acela Dle Popoviciu este: conștiința mea.

Vezi Dle Popoviciu, fruntașii aceia, curați ca în zilele Paștilor cum zici Dta — fețele acele inteligente ale plugarilor noștri, sunt lauda acelu cap încăruntit de învățător, acelei fețe brăzdate, căruia îi aduci atâta hulă. A-și voi să-ți spun mai multe, câte ne-au făcut, dar caracterul acestei foi nu-mi permite.

Eu, care cunosc meritele a acestui modest om, care mai are la activul său, că și-a crescut o frumoasă familie, are un fiu doctor în drepturi, altul rigurosant în drepturi, iar al treilea acum stă la maturitate, îl judec sub aceste raporturi, chiar dacă nu mi-ar fi fost învățătorul dela care am învățat prima carte, ce mă obligă la apărarea lui.

Încât privește purtarea Dtale față de noi, smeriți săteni, nu voiesc să-ți fiu judecător, căci mă simt prea mic și neînsemnat de astfel de roluri. Dar pentru a nu fi în rătăcire Dle Popoviciu, poate fiind timpul îndelungat, de când ai fost la noi, binevoiesc a-ți inproșpăta în memorie, că eu nu am intrerupt la conferința didactică, cuvintele P. O. D. administrator, pe care mult îl stimez, dar iartă-mă Dle Popoviciu, la pășirea Dtale neobișnuită, care a jignit buul nostru simț — da mi-am ridicat cuvântul. Adu-ți aminte de pășirea Dtale în școala elevilor celor mici de 6-8 ani. Buna-voința, blândeța cum s'au manifestat? Aduți aminte, când unui fruntaș al comunei noastre îi promiteai că-l aduci de ureche afară să răspundă, în locul unui copilăș perplex de 6 ani.

Fie-mi permis că da, sunt îndreptățit, ba chiar mi-e datorința să iau parte, și la caz când simțese lipsa să iau cuvântul în calitate de catihet și director local la conferințele didactice.

Și fie-m permis a așteptă ca examenenele noastre să fie sărbătoare, conferințele didactice conduse nu din înălțime dictatorică, ci consfătuire plină de bunăvoință a aceluora, cari chemați suntem a conduce poporul nostru la lumină — la cultură.

Șiclău 15/28 maiu 1911.

Nicolae Codrean.
preot-capelan.

Programa examenelor.

dela institutul ped.-teol. gr. or. rom. din
Arad pe anul școlar 1910/1911:

I. Cursul IV pedagogic.

Luni 9/22 maiu sistarea prelegerilor.

Vineri 13/26 maiu 8—12 a. m.: religie, română,
pedagogie, germână, economie.

Vineri 13/26 maiu 3—6 p. m.: cant, tipic, muzică,
higienă, gimnastică.

Sâmbătă 14/27 maiu 8—12 a. m.: maghiară, con-
stituție, aritmetică, fizică, economie rațională.

La 3 p. m. conferință.

II. Examenele scripturistice de calificare învățătoarească.

Vineri 20 maiu (2 iunie) 8—12 a. m. română.

“ “ 3—7 p. m. pedagogie.

Sâmbătă 21 maiu (3 iunie) 8—9 a. m.: caligrafie.

Luni 23 maiu (5 iunie) 8—12 a. m.: maghiară.

“ “ 3—7 p. m.; germână.

Marți 24 maiu (6 iunie) 8—12 a. m.: geometrie.

“ “ 3—7 p. m. desemn.

III. Examen de curs.

Sâmbătă 21 mai (3 iunie) se sistează prelegerile
și la 4 ore p. m. examen de gimnastică c. I.—III ped.

Luni 23 maiu (5 iunie) 8—12 a. m. c. III teol:
esegeză, drept canonic, constituție, igienă.

Luni 23 maiu (5 iunie) 3—6 p. m. c. II. teol.
dogmatică, istoria bisericii românești: morala, omiletică.

Marți 24 maiu (6 iunie) 8—12 a. m. c. III ped.
română, maghiară, germână, fizică, istoria patriei,
economie.

Marți 24 mai (6 iunie) 3—6 p. m. c. II. ped. ro-
mână, maghiară, germână, economie.

Miercuri 25 maiu (7 iunie) 8—12 a. m. c. I—II ped.
I teol. cant. tipic. muzică.

Miercuri 25 maiu (7 iunie) 3—6 p. m. c. III
ped. și II. teol.: cant, tipic, muzică.

Vineri 27 maiu (9 iunie) 8—12 a. m. c. I ped.:
română, maghiară, germână, istorie universală, geografie.

Vineri 27 maiu (9 iunie) 3—6 p. m. c. III teol.:
cant, tipic.

Sâmbătă 28 maiu (10 iunie) 8—12 a. m. c. III
teol. pastorală, catihetica, liturgică, română.

Marți 31 maiu (13 iunie) 9—12 a. m. examen de
calificare de curs: c. II ped,

Marți 31 (13 iunie) 3—6 p. m. examen de cvali-
ficație de curs: c. III ped.

Miercuri 1/14 iunie 8—12 a. m. c. I ped. reli-
giune, pedagogie, aritmetică, istoria naturală, economie.

Miercuri 1/14 iunie 8—12 a. m. c. II teol. ro-
mână, esegeză, pedagogie, economie.

Miercuri 1/14 iunie 3—6 p. m. c. I. teol.: teolo-
gia fundamentală, română, economie.

Joi 2/15 iunie 8—12 a. m. c. II ped. religiune,
pedagogie, matematică, istoria naturală.

Joi 2/15 iunie 8—12 a. m. c. I teol.: studiu biblic,
pedagogie, istoria bis.

Joi 2/15 iunie 3—6 p. m. c. III. ped.: religiune,
pedagogie, geografie, matematică, istoria naturală.

Vineri 3/6 iunie 8 a. m. conferință.

Duminică 5/18 iunie Te Deum și distribuirea
testimoniilor.

IV Examen private.

Luni 6/19 iunie, examene private.

V. Examen e orale de calificatiune învățătoarească.

Joi 9/22 și Vineri 10/23 iunie.

VI. Examen la școala de aplicație:

Sâmbătă 11/24 iunie.

Convocare.

Despărțământul prot. Buteni al reuniunii inv.
români dela școalele populare conf. ort. din prot. ară-
dane I-VII își va ținea adunarea de primăvară marți
în 24 maiu (6 iunie) a. c. în localitatea școalei din
comuna Bohani, la care toți membrii și binevoitorii
școalei sunt poștiți a participa.

Programa

1. Chemarea Duhului sfânt la orele 9 a. m. în
biserica din loc.
 2. Azistare la examenul final în școala inv. Pa-
vel Ageu.
 3. Cuvântal de deschidere.
 4. Constatarea membrilor prezenți.
 5. Reflexiuni asupra examenului, eventual conf.
metodologică.
 6. Raportul biroului, a cassarului, bibliotecarului
și controlorului.
 7. „Activitatea literară a învățătorului“ diz. de
Liviu Dublea.
 8. Raportul comisiei esmise pentru elaborarea
unui proiect de plan de învățământ pentru matematică.
 9. Propuneri și interpelări.
 10. Fixarea proximei adunării.
 11. Autenticarea protocolului.
 12. Închiere.
- Pentru prânzul comun s'au făcut dispozițiuni în loc.
Bodești, la 5/18 maiu 1911.

Nicolae Boșcain
președinte.

Ioan Borlea
secretar.

CRONICA.

Aviz. Doritorii de a înfră în institutul pe-
dagogic gr. or. român din Arad își pot înaintă
prealabil petitele de primire la direcțiunea acelu
institut până la 18 Iunie (1 Iulie) a. c. Dela
competenți să recere, ca să fie întregi corporal-
minte, să aibă auz muzical, să fie împlinit dejă
al 14-lea an al etății, dar să nu fie trecuți peste
18 ani; să aibă 4 clase gimnaziale sau reale ori
civile cu succes terminate. Întrucât însă n'ar fi
îndeplinit contingentul cursului I ped. cu absol-
venți de 4 clase, pe lângă împlinirea celorlalte
condițiuni legale vor fi primiți și cu 3 clase
gimnaziale, reale ori civile, acei tineri cari vor
fi absolvat acele clase cu succes bun și vor
prestă examenul de primire corăspunzător gra-
dului cultural al clasei a IV-a gimnazială, reală
ori civilă. Aceste examene de primire se vor face
în 18/21 August.

Încât privește beneficiile, acelea au să fie
cerute independent de primirea în pedagogie,
direct dela V. Consistor unde, tot pe aceea cale
vor primi rezolvarea petitelui lor. Cei primiți cu
beneficiu au să producă la înscriere, decisul, prin
care au fost primiți cu beneficiu.

Examenul din Ecica română. Despre examenul din Ecica română ni să scrie următoarele: Afluența părinților la examenele de estimp și a poporului în genere a fost atât de mare, încât nu mai încăpeau în sală. Toți se interesau și ascultau cu mare atențiune răspunsurile clare și inteligente ale elevilor și vedeai de pe fețele lor vesele, că sunt mulțumiți, că le place, că-i delectează, că sunt mândri de inteligența fiilor lor, cari prin școală să fac cumiți, înțelepți, buni și deștepți. După atâta bucurie și mulțumire sufletească este imposibil să nu li-se înalțe sufletul *la idealul școlii*. Primească Ecicianii încă odată felicitările noastre

Rectificare. „Mulțumita“ pentru darurile generoase din Dezna din greșala tiparului a fost iscălită în loc de Zacharia Milian, — Zacharia Mihaiu. Rectificăm prin aceasta greșala și îi cerem scuzele părintelui Milian pentru aceasta greșală supărăcioasă.

Poșta redacției.

Părintelui Zacharia Milian, Regretăm greșala care s'a făcut la revizie din nebagare de seama. Incât privește schimbarea numelui din Calendarul diecezan, am transpus scrisoarea D-Voastră editorului de calendar, ca să o ia în seamă la editarea calendarului pe anul 1912.

Concurse.

Pentru îndeplinirea vacantului post de paroh gr. or. rom. din **Gepiu—Gyapju** cottul Bihor protopresbiteratul Tinca, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios, pe lângă următoarele emolumente: 1. cvartir liber cu grădina de 1.181/1600 jugăr. 2. pământ parohial 11 jug. 1280□; 3. Bir parohial câte 30 litre Țarte săcară, parte cucuruz, 4. stolele indatinat, 5. folosirea cimiterului, care însă este sub proces cu comuna politică, și în caz de pierdere folosirea lui nu-o garantează parohia; 6. Intregire dela stat.

Reflectanții au să se prezenteze în s. biserică din loc în atare duminică ori sârbătoare pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale, iar recursele lor ajustate conform regulamentului, adresate comitetului parohial au să le subștearnă subscrisului protopop.

Să obsearvă că alesul are să supoarte toate sarcinile după imobilele folosite, și e dator a catehiza în toate școalele din parohie fără a putea pretinde dela parohie atare remunerațiune.

Parohia e de clasa II.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Rocsin* protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Macea**, să escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Venitele împreunate cu aceasta parohie sunt: 1. una sesiune pământ, cu competența de pășune și cânepiște. 2. Birul proeșc legal. 3. Stolele legali.

Alesul va suportă toate contribuțiile ce cad după beneficiul său și va catehiza fără orice remunerație elevii dela școala noastră confesională de aici.

Parohia fiind de **clasa primă**, dela recurenți să recere evaluificațiune corespunzătoare pentru asemenea parohii.

Recursele ajustate conform regulamentului pentru parohii, adresate comitetului parohial din Macea să vor subșterne în termenul concursual la oficiul

protopopesic ort. rom. al Chișineului la Nadab (com Arad) având recurenții a să prezența în sf. biserică de aici în cutare Duminică ori sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie.

Dat din ședința comitetului par. din Macea, ținută la 19 Decemvrie 1910 (1 Ian. 1911).

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Demetriu Muscanu*, adm. ppsc.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea parohiei (II) dela mijloc din **Pecica-română**, ce se estinde dela Nr. de casă 562 dela George Puta până la Nr. de case 937 până la Stefan Hedeșan, devenită vacantă în urma trecerei la cele eterne a parohului Stefan Tămășdan prin aceasta se publică concurs cu termen de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Beneficiul va consta:

1. Una sesiune parohială pământ arător cu apartementele ei:

- a.) grădina-trifoștea-de sub vii,
- b.) grădina de legume numită „prund“.

2. În răscumpărarea birului anual 600 cor. dela biserică, solvinde anticipative în patru rate anuali egali.

3. Stolele legale.

4. Competințele lăsământari dela părăstasele fundatiionale.

Alegândul preot va avea să se îngrijească de locuința pentru sine, să supoarte toate dările publice după întreg venitul beneficiat, să implinească toate funcțiunile, ce cad în competența sa în și afară de biserică, și să catehizeze la toate școalele noastre confesionale gr. or. române din loc fără alta remunerațiune.

Parohia fiind de clasa primă, dela recurenți se cere să aibă VIII clase gimnaziale cu examen de maturitate și testimoniu de evaluificațiune pentru parohii de clasa primă.

Reflectanții să se prezenteze în sf. biserică — cu observarea §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii — spre a-și arăta desteritatea în rituale și oratorie.

Recursele adresate comitetului parohial din Pecica-română, să se înainteze P. O. Oficiu protopresbiteral din Arad.

Din ședința comitetului parohial din Pecica-română, ținută la 10/23 martie 1911.

Avram Puta
președinte.

Ștefan Roja
notar.

În conțelegere cu: *Vasile Beleş* protopresbiter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei, devenită vacantă prin trecerea din viață a parohului Ioan Iercan din **Siclău**, pe baza ordinațiunei consistoriale de sub Nrul 2345/911 prin aceasta din oficiu să escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Venitele acestei parohii sunt: 1. Una sesiune pământ comasat cu competențele de pășune, o trifoște și o jelerie; 2. uzufructul unui intravilan gol; 3. birul legal; 4. stolele legale; 5. întregirea dotațiunei dela stat, conform evaluificațiunei.

Alesul va suportă toate soiurile de contribuțiuni ce cad după pământul ce'l va beneficia și va catehiza la școlile noastre confesionale și la aceea de stat fără ori ce remunerație specială.

Parohia fiind de **clasa primă**, dela recurenți să recere evaluificațiune corespunzătoare pentru asemenea parohii.

Să observe, că pentru cazul, când s'ar reactiva parohia a treia din această comună, alesul are a ceda pe acei poporeni din parohia sa, cari au aparținut odinioară parohiei a treia, fără a-și putea forma drept la atare recompensă pentru aceasta față de parohie.

Recursele ajustate cu documentele de lipsă adreseate comitetului parohial ort. rom. din Șiclău, să vor subșterne la oficiul protopopesc ort. rom. al Chișineului în Nadab (com. Arad), având recurenți în termenul concursual a să prezintă în s. biserică din Șiclău, pentru a arăta desteritatea în oratorie și tipic, ținând cont de dispozițiunile §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii.

Nadab, 1/14 maiu 1911.

Demetriu Muscanu adm. ppsc.

—□—

3—3

Pe baza rezoluțiunei Veneratului Consistor diecezan din 17/30 martie a. c. Nr. 1705/1911, prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea parohiei de cl. I. din **Vălcani** devenită vacantă, în urma trecerii la cele eterne a preotului Mihaiu Zomborean cu termenul de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Sesiunea parohială constătătoare din 65 jughere catastrale;

2. Stolele legale;

3. Birul preoțesc legal;

4. Alegându-l preot are să-și plătească toate dările publice după sesiunea parohială și după întreg venitul beneficiat. Are a se îngriji de locuință și e obligat a catehiza la școlăle confesionale gr. or. române din loc fără alta remunerațiune.

5. Dela recurenți să cere cvalificațiune de clasa primă;

6. Reflectanții vor avea a se prezenta în Sfta biserică din loc cu observarea §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, spre a-și arăta desteritatea în rituale și omiletică;

7. Rugările de concurs instruate conform prescripțiilor §-lui 13 din Statutul organic sunt a se înainta Prea Onoratului Oficiu Protopopesc în B. Comloș (Nagy-Komlós) cottul Torontal.

Dat din ședința comitetului parohial ținută la 1/14 aprilie 1911.

Titus Papp
notar.

Ștefan Opresan
paroh-președinte.

În conțelegere cu: *Mihai Păcățianu* adm. ppsc.

—□—

3—3

Amăsurat ordinului Ven. Consistor diecezan de Nr. 4612/1911 prin aceste să escrie **din nou concurs** pentru îndeplinirea postului de **capelan temporal** la parohia de cl III din **Madrigești S. Buceava** (protoprezbiteratul Halmgiului) cu termen de **30 zile** dela I-a publicare în „Biserica și Școala.“

Emolumentele sunt: a) 34 jughere sesia parohială, pământ arător și fânaș dela parohia matră Madrigești. b) birul parohial câte o măsură de cucuruz sfârmat după fiecare număr de casă atât din matră cât și din filia S. Buceava circa 100 măsurii. c) Stolele legale Din toate acesta alesul va beneficia $\frac{1}{2}$ iar casa parohială rămâne în folosința parohului G. Leuca până trăiește.

Dările publice le va solvi după sesiunea parohială pe $\frac{1}{2}$ alesul capelan.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți ca recoursele lor ajustate conform „Regulamentului“ și adreseate comitetului parohial din Madrigești S. Buceavă să le

innainteze în termenul susarătat pe calea oficiului proto-prezbiteral din Halmgiu (Nagyhalmgy) totodată sun-
invitați să se prezenteze în vre o duminică ori sârbătoare sub durata concursului în biserică din Madrigești servind ori predicând spre a să face cunoscut poporului.

Comitetul parohial din Madrigești S. Buceava.

În conțelegere cu mine: *Cornel Lazar* protoprezbiter.

—□—

3—3

Licitațiune minuendă.

Pentru zidirea unei sale de învățământ, comuna **V. Seliște** (Vaskóh-szeleste) protoprezbiteratul Vașcăului, conform planului și preliminarului de spese aprobat de Ven. Consistor sub Nr. 354 șc 1911 se publică licitațiune minuendă pe lângă următoarele condițiuni:

1. Licitațiunea se va ținea în **29 maiu** (11 iunie) la 2 ore d. a.

2. Prețul esclămării 6093 cor. 80 fil. conform preliminarului de spese și întru cât comuna bisericască va da material, - prețul aceluia se va detrage din prețul esclămării conform preliminarului.

3. Licitanții au se depună ca vadiu în bani gata ori în hârtii de valoare 10% din prețul esclămării. Planul și preliminarul de spese și condițiunile din licitație se pot vedeă la oficiul parohial român gr. or. din loc.

4. Licitanții nu-și pot forma drept de diurne și spese de călătorie pentru participare. Comuna bisericască își rezervă dreptul de a da lucrul aceluia întreprinzător în care va avea mai multă încredere.

V. Seliște (Vaskóh-szeleste) 10/23 maiu 1911.

Ilie Bursășin

paroh preș. com. pa.

—□—

2—3

Pentru zidirea unei sale de învățământ împreună și a chiliilor de locuință a învățătorului împreună și a demolării edificiului celui vechiu, în comuna gr. or. română **Leheceni** (Lehecsény) protoprezbiteratul Vașcăului, conform planului și preliminarului de spese aprobat de Ven. Consistor sub Nr. 538/1911 să publică licitațiune minuendă pe lângă următoarele condițiuni:

1. Licitațiunea se va ținea în 11 iunie la 2 ore d. a.

2. Prețul exclămării 9490 cor. 10 fil. conform preliminarului de spese și întru cât comuna bisericască va da material, prețul aceluia se va detrage din prețul esclămării conform preliminarului.

3. Licitanții au să depună ca vadiu în bani gata ori în hârtii de valoare 10% din prețul esclămării.

Planul și preliminarul de spese și condițiunile de licitație se pot vedeă la oficiul parohial român gr. or. din loc.

4. Licitanții nu-și pot forma drept de diurne și spese de călătorie pentru participare. Comuna bisericască își rezervă dreptul de a da lucrul aceluia întreprinzător în care va avea mai multă încredere.

Leheceni (Lehecsény u. p. Bihar Kristyor) 10/23 maiu 1911.

Mihaiu Popovicu

paroh pres. com. par.

—□—

2—3